

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА

додакового вступного випробування для вступу на навчання
для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю 081 «Право»
(освітня програма «Правознавство»)

Київ 2019

Програму додаткового вступного випробування розроблено фаховою атестаційною комісією для проведення вступних випробувань для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 081 «Право» (освітня програма «Правознавство»).

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
Питання, винесені на додаткове вступне випробування.....	5
Критерії оцінювання підготовленості вступників.....	20

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Додаткове вступне випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра передбачає перевірку здатності до участі у фаховому вступному випробуванні осіб, які вступають для здобуття ступеня магістра на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю (за напрямом, який не відповідає обраній спеціальності), ступеня магістра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю.

Вступник допускається до подальшої участі у вступних випробуваннях за умови успішного проходження додаткового вступного випробування.

Програма додаткового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 081 «Право» (освітня програма «Правознавство») на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю (за напрямом, який не відповідає обраній спеціальності), ступеня магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю, розроблена фаховою атестаційною комісією, містить питання з основ спеціальності, які стосуються сутності основ теорії держави і права, конституційного права, адміністративного права, кримінального права, трудового права, основ інших галузей права.

Додаткове вступне випробування проводиться у письмовій формі. Білет додаткового вступного випробування містить чотири питання за програмою додаткового вступного випробування, які передбачають надання вступником розгорнутої теоретичної відповіді. Відповіді на питання вступник наводить на бланках письмової відповіді

Додаткове вступне випробування для вступу на навчання іноземних громадян проводиться у формі співбесіди. Вступнику пропонуються чотири питання за програмою додаткового вступного випробування, які передбачають надання вступником розгорнутої усної теоретичної відповіді

1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

1. Поняття, ознаки та призначення держави. Основні причини виникнення первісних і сучасних держав. Теорії походження держави. Загальне поняття та ознаки держави. Сутність держави, її основне призначення у суспільстві. Типологія держав. Поняття та види функцій держави як прояв її сутності і призначення.

2. Форми держави. Поняття та елементи форми держави. Основні види форм держави. Поняття та види форм державного правління, їх характерні риси. Види державного правління сучасних держав. Форма правління сучасної української держави. Поняття та види державного устрою. Види державного устрою сучасних держав, їх характерні риси. Державний устрій сучасної української держави. Поняття та види державного режиму. Характерні риси демократичного та тоталітарного режимів. Державний режим сучасної української держави.

3. Механізм та апарат держави. Поняття та елементи механізму держави, його призначення. Поняття та призначення апарату держави. Класифікація державних органів. Державні органи сучасної України.

4. Держава у політичній системі суспільства. Поняття та елементи політичної системи суспільства. Поняття та елементи політичної організації суспільства. Поняття та склад механізму політичної влади. Громадські об'єднання у політичній системі суспільства: поняття та види. Поняття, види та функції політичних партій у політичній системі суспільства. Поняття та види самоврядування народу. Політична система сучасного українського суспільства.

5. Загальнотеоретичні основи права. Поняття, сутність та елементи загальносоціального права. Поняття основних прав людини та їх класифікація. Межі здійснення прав людини: поняття, підстави та види (за міжнародно-правовими актами та Конституцією України). Поняття та види юридичних гарантій прав людини. Соціальний обов'язок людини: поняття та види. Основні права та обов'язки нації (народу): поняття, види та юридичні гарантії їх забезпечення.

6. Поняття та види соціальних норм. Взаємозв'язок об'єктивного юридичного права з економікою, політикою та державою. Юридичне право та особа. Поняття та види статусу особи. Правовий статус особи і громадянство. Об'єктивне юридичне право і правосвідомість. Поняття, елементи та види правосвідомості.

7. Юридичні норми. Поняття та ознаки системи права. Елементи системи права. Критерії (підстави) будови системи права. Поняття предмету правового регулювання. Поняття та основні види методу правового регулювання. Поняття та види галузей права. Поняття та види інститутів права. Поняття публічного права. Поняття приватного права. Поняття та ознаки юридичної норми.

8. Правові відносини. Поняття, ознаки та елементи правовідносин. Види правовідносин. Суб'єктивне юридичне право і юридичний обов'язок як зміст

правовідносин. Поняття суб'єкта правовідносин. Юридичні властивості суб'єкта правовідносин. Правоздатність і дієздатність (поняття, значення). Види суб'єктів правовідносин. Об'єкти правовідносин: поняття, види та значення. Поняття та класифікація юридичних фактів, їх значення.

9. Правотворчість. Поняття, основні риси та види правотворчості. Форми (джерела) об'єктивного юридичного права: поняття та види. -правових актів. Поняття, ознаки та види законів. Конституція України – основний закон української держави. Законотворчий процес в Україні: поняття та стадії. Офіційні джерела опублікування законів. Поняття та види підзаконних нормативних актів державних органів України та органів місцевого самоврядування, офіційні джерела їх оприлюднення. Інші форми права в Україні. Чинність нормативно-правових актів України у часі (набрання та припинення чинності). Чинність нормативно-правових актів України у просторі та за колом осіб. Систематизація нормативно-правових актів: поняття, призначення та способи. Поняття інкорпорації. Інкорпорація як спосіб впорядкування форми нормативно-правових актів, її види. Поняття кодифікації. Кодифікація як спосіб впорядкування змісту нормативно-правових актів, її види.

10. Правомірна поведінка. Поняття та види правомірної поведінки. Реалізація юридичних норм: поняття та форми (використання, виконання, дотримання).

11. Правопорушення та юридична відповідальність. Поняття, ознаки та склад правопорушення. Види правопорушень. Поняття та основні риси юридичної відповідальності. Підстави юридичної відповідальності (правопорушення, юридична норма та акт її застосування до правопорушника). Принципи та функції юридичної відповідальності. Види юридичної відповідальності.

Орієнтовані питання

1. Основні теорії виникнення держави (традиційні та нетрадиційні теорії).
2. Поняття та ознаки демократичної держави.
3. Поняття та ознаки демократії.
4. Референдум в Україні: поняття, види, юридична природа.
5. Поняття та ознаки соціальної держави.
6. Поняття та ознаки правової держави. Україна як правова держава
7. Зміст принципу «поділу влади». Система «стримувань і противаг».
8. Права людини: поняття, види.
9. Поняття і види основних прав, свобод і обов'язків людини і громадянина.
10. Гарантії забезпечення основних прав, свобод і обов'язків людини і громадянина.
11. Правовий статус громадянина: поняття, структура.
12. Форма держави: поняття та структура.

13. Форма державного правління: поняття та різновиди.
14. Парламентська, президентська, змішана (парламентсько-президентська, президентсько-парламентська) республіка: загальна характеристика
15. Форма державного устрою: поняття, різновиди.
16. Унітарна держава: поняття та ознаки.
17. Федерація: поняття, ознаки та різновиди.
18. Форма державного (політичного) режиму: поняття та різновиди.
19. Орган держави: поняття та ознаки. Класифікація державних органів.
20. Норми права: поняття, ознаки.
21. Структура норми права: поняття, її елементи.
22. Галузь і інститут права: поняття, ознаки, приклади.
23. Система законодавства: поняття, структура.
24. Нормативно-правовий акт: поняття, ознаки, види.
25. Підзаконні нормативно-правові акти: поняття, ознаки, види.

Список рекомендованої літератури

1. Загальна теорія держави і права : [Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів] / М.В. Цвік, О.В. Петришин, Л.В. Авраменко та ін.; За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М.В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О.В. Петришина. – Харків : Право, 2009. – 584 с.
2. Загальна теорія держави і права : навч. посіб. / А.М. Колодій, В.В. Копейчиков, С.Л. Лисенков та інші; За ред. В.В. Копейчикова. – К. : Юрінком Інтер, 2000. – 320 с.
3. Манов Г.Н. Теория права и государства / Г.Н. Манов. – М. : БЕК, 2005. – 580 с.
4. Общая теория государства и права : академический курс в 3-х т. / МГУ им. М.Л. Ломоносова / Под ред. М.Н. Марченко. – М. : Зеркало, 2001. – 570 с.
5. Письменицький А.А., Слинько Д.В. Теорія держави і права. / А.А. Письменицький, Д.В. Слинько. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 580 с.
6. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави : навч. посіб. / П.М. Рабінович. – Львів : Край, 2008. – 224 с.
7. Скакун О.Ф. Теорія держави і права / О.Ф. Скакун. – Харків : Консул, 2006. – 656 с.
8. Словарь терминов по теории государства и права / Под общ. ред. Н.И. Панова. – Изд. 2-е, доп. и испр. – Харків : Основа, 1997. – 180 с.
9. Теория права и государства : учебник / Под ред. проф. В.В. Лазарева. – 2-е, перераб. и доп. изд-е. – М. : Право и закон, 2002. – 576 с.

2. ОСНОВИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА

1. Конституційне право України як галузь права, галузь національного законодавства, наука і навчальна дисципліна. Поняття, предмет і метод правового регулювання конституційного права України як галузі права Співвідношення термінів «конституційне право» і «державне право». Структура предмету конституційного права. Місце та роль конституційного права в системі права України. Система конституційного права України. Принципи конституційного права та їх характеристика. Поняття та характеристика конституційно-правових інститутів. Конституційно-правові норми: поняття, види та особливості. Структура конституційно-правової норми. Критерії класифікації конституційно-правових норм.

2. Конституційно-правові відносини і їх особливості. Види конституційно-правових відносин. Суб'єкти та об'єкти конституційно-правових відносин. Підстави виникнення, зміни і припинення конституційно-правових відносин.

3. Джерела галузі конституційного права України, поняття, юридична природа та зміст. Природне та позитивне право. Система нормативних джерел галузі конституційного права України. Місце Конституції України та конституційних законів в системі джерел конституційного права.

4. Поняття, сутність і характерні риси конституціоналізму як політико-правового явища. Визначення конституції та її сутність. Фактична і юридична конституції держави, реальна і фіктивна конституції. Формальна конституція. Матеріальна конституція. Класифікація, форма і структура конституцій.

5. Конституція України та її розвиток. Основні етапи становлення Конституції України. Новітній конституційний процес в Україні. Особливості розробки, обговорення та прийняття Конституції України 1996 року. Загальна характеристика Конституції України 1996 року. Структура Конституції України. Зміст преамбули Конституції України. Порядок набуття чинності Конституції України, введення її в дію та здійснення. Сутність та порядок вирішення перехідних положень, закріплених у Конституції України.

6. Поняття конституційного ладу і його співвідношення з державним ладом. Закріплення конституційного ладу в Конституції України. Риси України як конституційної держави. Засади конституційного ладу як загальний конституційно-правовий інститут.

7. Конституційна характеристика ознак України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави. Демократична держава та її ознаки. Визнання та гарантування місцевого самоврядування в Україні. Сучасна концепція соціальної держави. Мета соціальної держави. Основні напрями соціальної політики України. Правова держава Сутність правової держави. Конституційне закріплення ознак України як правової держави. Здійснення державної влади в Україні на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Принцип верховенства права Верховенство конституції України щодо всіх інших нормативно-правових актів. Національне

законодавство України і норми міжнародного права. Конституційні засади правового порядку в Україні.

8. Конституційне закріплення форми Української держави. Україна як унітарна держава. Поняття та риси унітарної держави. Україна як республіка. Основні риси республіканської форми правління. Види республік. Особливості республіканської форми правління в Україні. Політичний режим в Україні.

9. Конституція України про основні функції і обов'язки держави. Забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, збереження генофонду українського народу – конституційний обов'язок держави. Захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки – найважливіші функції держави, справа всього українського народу. Основні напрями зовнішньополітичної діяльності України.

10. Захист конституційного лагу в Україні. Особливий порядок внесення змін до розділу Конституції України, в якому визначаються загальні засади конституційного лагу. Конституційні засади регулювання військового і надзвичайного стану.

11. Конституційно – правовий статус людини і громадянина в Україні. Правовий статус людини і громадянина як загальний конституційно-правовий інститут. Основні принципи правового статусу людини і громадянина та їх закріплення в Конституції України. Гарантованість прав і свобод людини, встановлених загальною визнаними принципами і нормами міжнародного права. Принцип невідчужуваності та непорушності основних природних прав і свобод людини та належність їх їй від народження. Принцип рівноправності прав і свобод осіб. Принцип гарантованості прав і свобод людини і громадянина. Принцип єдності прав та обов'язків людини і громадянина.

12. Громадянство України: поняття та ознаки. Громадяни України, апатриди і біпатриди. Принципи громадянства України та їх закріплення в Конституції України і в законодавстві про громадянство. Правова регламентація питань громадянства України. Форми виникнення громадянства України: набуття і визнання громадянства Припинення громадянства України. Втрата громадянства і вихід із громадянства Повноваження органів, організацій і посадових осіб щодо вирішення питань громадянства України. Виконання рішень, прийнятих у питаннях громадянства України.

13. Конституційні права, свободи людини і громадянина. Основні положення сучасної концепції прав людини. Права і свободи, їх співвідношення. Права людини і права громадянина. Класифікація конституційних прав і свобод Особисті (громадянські) права і свободи людини. Політичні права і свободи громадян України. Економічні, соціальні і культурні (духовні) права і свободи людини та громадянина.

14. Конституційні обов'язки людини і громадянина Рівність обов'язків. Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України. Турбота про природу та культурну спадщину. Сплата податків і зборів. Дотримання

Конституції України та законів України. Повага прав і свобод честі і гідності інших людей.

15. Конституційне-правове регулювання питань організації діяльності органів державної влади. Поняття та риси органів державної влади. Види органів державної влади. Закріплення системи органів державної влади в Конституції України. Конституційний статус органів законодавчої, виконавчої і судової влади. Місце прокуратури в системі органів державної влади. Поняття правового статусу прокуратури України. Система і структура прокуратури. Порядок призначення на посаду, звільнення з посади або відставка Генерального прокурора України. Функції і повноваження прокуратури. Конституційне закріплення зміни функцій прокуратури. Порядок діяльності органів прокуратури. Акти органів прокуратури.

Орієнтовані питання

1. Поняття і предмет конституційного права України як галузі права.
2. Конституційно-правові норми та конституційно-правові відносини: поняття
3. та особливості.
4. Джерела конституційного права.
5. Декларація про державний суверенітет України та Акт проголошення незалежності України як джерела конституційного права.
6. Поняття, сутність та юридичні ознаки конституції.
7. Поняття та зміст конституційного ладу.
8. Конституційне закріплення форми державного устрою в Україні.
9. Особливості форми республіканського правління в Україні.
10. Конституційні характеристики політичного режиму в Україні.
11. Сутність правової держави. Ознаки правової держави в Україні та їх закріплення в Конституції.
12. Принцип розподілу влади як основа функціонування державної влади.
13. Конституційні основи діяльності об'єднань громадян України.
14. Поняття конституційних прав і свобод як основи правового статусу людини і громадянина.
15. Основні принципи правового статусу людини і громадянина та їх закріплення в Конституції України.
16. Конституційні обов'язки людини і громадянина.
17. Поняття громадянства. Принципи громадянства та їх закріплення в Конституції.
18. Форми прямого народовладдя: світова та вітчизняна практика.
19. Виборча система в Україні.
20. Принципи виборчого права та їх закріплення в Конституції.
21. Представницька влада в Україні. Її структурно-функціональний аналіз.
22. Вибори Президента та його конституційно-правовий статус.
23. Формування Кабінету Міністрів, його конституційно-правовий статус та компетенція.
24. Конституційно-правовий статус місцевих державних адміністрацій.

- 25.Форми державного устрою. Адміністративний розподіл території України: структурні одиниці та їх політико-правовий статус
- 26.Поняття, природа та сутність місцевого самоврядування. Основні системи місцевого самоврядування.

Список рекомендованої літератури

1. Акт проголошення незалежності України // Відомості Верховної Ради України – 1991. – № 38. – Ст. 502.
2. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. з наступними змінами і доповненнями. – К. : Право, 1996. – 36 с.
3. Задорожня Г.В. Конституційне право України : навч. посібник / Г.В. Задорожня. – К. : НАУ-друк, 2009. – 128 с.
4. Колодій А.М., Олійник А.Ю. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підруч. / А.М. Колодій, А.Ю. Олійник. – К. : Юрінком Інтер, 2007. – 504 с.
5. Конституційне право України. Академічний курс : підруч. : У 2 т. / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – К. : Юридична думка, 2008. – 800 с.

3. ОСНОВИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

1. Поняття, суть і основні риси державного управління. Управління як соціальне явище. Поняття та складові частини управлінської системи. Поняття та види управління. Поняття та основні риси державного управління. Принципи державного управління. Співвідношення державного управління і державної виконавчої влади.

2. Предмет адміністративного права. Метод адміністративно-правового регулювання суспільних відносин (зміст, значення, практичне застосування). Співвідношення адміністративного права з іншими галузями права. Система адміністративного права. Адміністративне право як юридична наука і навчальна дисципліна.

3. Поняття механізму адміністративно-правового регулювання, його складові частини, обов'язкові та факультативні. Поняття адміністративно-правової норми. Відмінності адміністративно-правових норм від норм інших галузей права. Структура адміністративно-правової норми. Джерела адміністративного права – зовнішні форми вираження адміністративно-правових норм. Поняття адміністративно-правових відносин.

4. Суб'єкти адміністративного права та їх система. Громадяни як суб'єкти адміністративного права. Складові адміністративної правосуб'єктності. Адміністративна правоздатність. Адміністративна дієздатність. Система суб'єктів адміністративного права. Поняття та особливості адміністративно-правового статусу громадянина. Адміністративна правоздатність громадян. Адміністративна дієздатність громадян. Обставини, що характеризують дієздатність громадян. Адміністративно-правовий статус іноземців, біженців, осіб без громадянства.

5. Конституційне закріплення правового статусу Президента України. Повноваження Президента України в сфері виконавчої влади.

6. Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративного права України. Особливості адміністративної правоздатності і дієздатності органів виконавчої влади. Класифікація органів державної виконавчої влади за масштабом діяльності. Вищі, центральні, місцеві органи виконавчої влади. Характеристика їх адміністративно-правового статусу. Класифікація органів державної виконавчої влади за порядком утворення, за обсягом компетенції, за порядком вирішення підвідомчих питань. Структура та штати органів державної виконавчої влади. Органи виконавчої влади Автономної Республіки Крим.

7. Поняття державної служби і державного службовця. Поняття посади і посадової особи. Класифікація посад державних службовців. Ранги державних службовців. Особливості адміністративно-правового статусу державних службовців. Проходження державної служби. Адміністративна правоздатність і адміністративна дієздатність державних службовців. Права державних службовців у сфері державного управління. Адміністративно-правові обов'язки державних службовців, види і характеристика обмежень щодо державних службовців. Відсторонення державного службовця від виконання повноважень

за посадою. Підстави припинення державної служби. Відставка державного службовця. Соціальне забезпечення державного службовця.

8. Поняття і підстави адміністративної відповідальності. Відокремлення адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності. Принципи адміністративної відповідальності. Вік, після досягнення якого настає адміністративна відповідальність. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність (крайня необхідність, необхідна оборона, неосудність). Поняття адміністративного правопорушення. Склад адміністративного правопорушення. Види адміністративних правопорушень. Запобігання Поняття адміністративного стягнення. Мета адміністративного стягнення. Система адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх. Основні і додаткові адміністративні стягнення. Загальні правила накладення стягнень за адміністративне правопорушення. Обставини, що пом'якшують відповідальність за адміністративне правопорушення.

Орієнтовані питання

1. Адміністративне право в системі права України
2. Предмет і завдання адміністративного права
3. Метод адміністративного права та його розвиток у контексті реформи адміністративного права
4. Поняття і види суб'єктів адміністративного права, їхня загальна характеристика.
5. Адміністративно-правовий статус фізичних осіб
6. Система органів виконавчої влади
7. Центральні органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права
8. Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України
9. Місцеві органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права
10. Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування
11. Поняття, ознаки та види адміністративних актів.
12. Адміністративний договір: поняття, ознаки та відмежування від інших видів договорів
13. Поняття, ознаки і види публічної служби
14. Прийняття на державну службу
15. Проходження державної служби
16. Припинення державної служби
17. Відповідальність державного службовця
18. Поняття та риси адміністративної відповідальності
19. Система адміністративних стягнень та їхня характеристика
20. Стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення

21. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. Юридичний склад адміністративного правопорушення
22. Особи, що беруть участь у провадженні в справах про адміністративні правопорушення.

Список рекомендованої літератури

1. Конституція України від 28 червня 1996 року із наступними змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>.
3. Закон України «Про Національну Поліцію» від 02.07.2015 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>.
4. Закон України «Про центральна органи виконавчої влади» від 17.03.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>.
5. Адміністративне право : навч. посіб. / [О.І. Остапенко, З.Р. Кисіль, М.В. Ковалів, Р.В. Кисіль]. – К. : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 536 с.
6. Голосніченко І.П. Адміністративне право України (основні категорії і поняття) : посібник / І.П. Голосніченко. – Ірпінь : Український фінансово-економічний інститут, 1998. – 112 с.
7. Стеценко С.Г. Адміністративне право України : навчальний посібник / С.Г. Стеценко. – К. : Атіка, 2007. – 624 с.

4. ОСНОВИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

1. Поняття кримінального права. Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Завдання, функції та принципи кримінального права. Система кримінального права. Кримінальне право і суміжні галузі права. Наука кримінального права.

2. Поняття кримінальної відповідальності. Реалізація кримінальної відповідальності у трьох формах. Підстави кримінальної відповідальності.

3. Поняття закону про кримінальну відповідальність. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі. Стадії процесу набрання законом чинності.

4. Поняття злочину та його ознаки. Значення ч.2 ст. 11 КК України для поняття злочину. Відмінність злочину від інших правопорушень. Класифікація злочинів.

5. Поняття і значення складу злочину. Елементи і ознаки складу злочину. Види складу злочину. Кваліфікація злочинів. Об'єкт злочину. Об'єктивна сторона злочину. Суб'єкт злочину. Суб'єктивна сторона злочину.

6. Поняття і види стадій злочину. Закінчений злочин. Незакінчений злочин і його види. Готування до злочину. Замах на злочин. Кримінальна відповідальність за незакінчений злочин (за готування до злочину і за замах на злочин). Добровільна відмова від вчинення злочину: поняття, ознаки, мотиви добровільної відмови від доведення злочину до кінця, стадії вчинення злочину, на яких можлива добровільна відмова від злочину.

7. Поняття і види обставин, що виключають злочинність діяння: необхідна оборона: поняття, право на необхідну оборону (два елементи). Ознаки необхідної оборони. Особа, яка підлягає затриманню. Крайня необхідність.

8. Поняття судимості: мета і підстави. Погашення судимості: поняття і підстави. Зняття судимості: поняття і умови.

9. Суб'єкт злочину, особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх за розділом XV КК. Особливості звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності. Звільнення від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Види покарань, які застосовуються до неповнолітніх, і особливості їх призначення. Особливості звільнення неповнолітніх від покарання та його відбування. Погашення і зняття судимості.

10. Поняття та система Особливої частини кримінального права. Наукові основи кваліфікації злочинів.

Орієнтовані питання

1. Поняття і ознаки злочину. Відмінність злочину від інших правопорушень.
2. Класифікація злочинів і її кримінально-правове значення.
3. Кримінальна відповідальність і її підстава.
4. Поняття, елементи та значення складу злочину. Види складів злочину.
5. Поняття, види і кримінально-правове значення об'єкта злочину.
6. Поняття, ознаки і значення об'єктивної сторони складу злочину.
7. Поняття, ознаки і значення причинного зв'язку у кримінальному праві.
8. Поняття і ознаки суб'єкта злочину. Спеціальний суб'єкт злочину.
9. Поняття, критерії та кримінально-правове значення неосудності.
10. Обмежена осудність і її кримінально-правове значення.
11. Поняття і значення вини.
12. Форми вини. Злочини з двома формами вини.
13. Умисел і його види.
14. Необережність і її види. Випадок (казус) як невинне спричинення шкоди.
15. Поняття і ознаки співучасті у злочині.
16. Вчинення злочину групою осіб та групою осіб за попередньою змовою.
17. Вчинення злочину організованою групою.
18. Вчинення злочину злочинною організацією.
19. Повторність злочинів: поняття, види і кримінально-правове значення.

20. Сукупність злочинів: поняття, види і кримінально-правове значення.
21. Рецидив злочинів: поняття, види і кримінально-правове значення.
22. Необхідна оборона як обставина, що виключає злочинність діяння.
23. Крайня необхідність як обставина, що виключає злочинність діяння.
24. Поняття і види звільнення від кримінальної відповідальності.
25. Поняття, ознаки і мета покарання.
26. Поняття, ознаки і значення системи покарань.
27. Обставини, які пом'якшують покарання, та обставини, які обтяжують покарання.
28. Призначення покарання за незакінчений злочин та за злочин, вчинений у співучасті.
29. Поняття і правові наслідки судимості.
30. Припинення судимості.

Список рекомендованої літератури

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 19.12.1966 року // Права людини і професійні стандарти в документах міжнародних організацій. – Амстердам – К. : Укр.-Америк. бюро захисту прав людини, 1996. – 215 с.
3. Всеобщая декларация прав человека от 10.12.1948 года. // В сб. документов Международная защита прав и свобод человека. – М. : Юрид. лит., 1990. – 387 с.
4. Європейська конвенція з прав людини. Конвенція прав і основних свобод людини // Права людини і професійні стандарти в документах міжнародних організацій. – Амстердам – К. : Укр.-Америк. бюро захисту прав людини, 1997. – 215 с.
5. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів : навч. посібник / М.Й. Коржанський. – К. : Атіка, 2002. – 363 с.
6. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник для студентів юрид. спец. вищ. закладів освіти / [За ред. професорів М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація]. – К. – Харків : Юрінком Інтер – Право, 2001. – 416 с.
7. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник для студентів юрид. спец. вищ. закладів освіти / [М.І. Бажанов, Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, та ін.]; за ред. проф. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – К. : – Харків : Юрінком Інтер – Право, 2001. – 427 с.
8. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / [За ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка]. – К. : Юридична думка, 2004. – 656 с.
9. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / [За ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація]. – К. – Харків : Юрінком Інтер – Право, 2001. – 494 с.

10. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / [За ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація]. – К. – Харків : Юрінком Інтер – Право, 2009. – 544 с.
11. Кримінальний кодекс України : науково-практичний коментар // [За заг. ред. В.В. Сташиса і В.Я. Тація]. – Харків : Одиссей, 2008. – 1206 с.
12. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина / П.С. Матишевський. – К. : Юрінком Інтер, 2001. – 412 с.
13. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року // [За ред. М.І. Мельника, М.Л. Хавронюка]. – К. : Канон, 2001. – 1104 с.

5. ІНШІ ГАЛУЗІ ПРАВА

1. Цивільне законодавство. Загальна характеристика Цивільного кодексу України від 16 січня 2003 року. Відносини, які регулюються цивільним правом. Учасники цивільних правовідносин. Поняття і загальна характеристика цивільної правоздатності і цивільної дієздатності. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти цивільного права. Особисті немайнові права фізичної особи та їх захист. Майнові права фізичних і юридичних осіб.

Право власності та його конституційний захист. Форми та види права власності. Інтелектуальна власність.

Поняття цивільного правочину і цивільного договору. Види цивільних договорів. Поняття і характеристика договору купівлі-продажу. Поняття і характеристика договору майнового найму (оренди). Договір позики. Договір дарування.

Поняття спадщини. Спадкування за законом і за заповітом. Право на обов'язкову частку у спадщині.

2. Житлове законодавство. Загальна характеристика Житлового кодексу України. Право громадян на житло і форми його реалізації. Договір найму житлового приміщення. Правове регулювання приватизації державного житлового фонду.

3. Сімейне законодавство. Загальна характеристика сімейного кодексу. Поняття шлюбу, умови і порядок його укладення. Підстави і порядок розірвання шлюбу. Визнання шлюбу недійсним. Майнові права подружжя. Взаємні права й обов'язки батьків та дітей. Позбавлення батьківських прав. Опіка і піклування.

4. Трудове законодавство. Загальна характеристика Кодексу законів про працю України. Поняття, сторони та зміст трудового договору. Трудові правовідносини. Колективний договір. Умови та порядок прийняття на роботу. Порядок припинення

трудоного договору з ініціативи працівника. Порядок припинення трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.

Робочий час і його види. Скорочений та неповний робочий час. Поняття і види часу відпочинку. Робочий час і час відпочинку неповнолітніх.

Трудова дисципліна. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Види дисциплінарних стягнень. Порядок накладання і зняття дисциплінарних стягнень. Відповідальність за появу на роботі в нетверезому стані. Матеріальна відповідальність працівників за шкоду, заподіяну з їх вини підприємству. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів.

5. Екологічне законодавство. Загальна характеристика законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Екологічні права та обов'язки громадян. Права та обов'язки власників природних ресурсів і природокористувачів. Червона книга.

6. Земельне законодавство. Загальна характеристика Земельного кодексу України. Форми власності на землю Оренда землі. Порядок розв'язання земельних спорів.

Орієнтовані питання

1. Поняття, предмет та джерела цивільного права.
2. Цивільна дієздатність та правоздатність фізичних осіб.
3. Юридична особа як учасник майнових цивільних відносин: поняття, правові ознаки, види.
4. Особисті немайнові права фізичної особи.
5. Захист цивільних прав. Загальні положення про спадкування.
6. Спадкування за заповітом.
7. Спадкування за законом.
8. Спадковий договір.
9. Цивільний кодекс України: його загальна характеристика.
10. Поняття сімейного права, його принципи та джерела.
11. Співвідношення понять сім'ї та шлюбу.
12. Порядок укладення шлюбу.
13. Права та обов'язки подружжя.
14. Припинення шлюбу, визнання шлюбу недійсним.
15. Загальна характеристика шлюбного договору.
16. Припинення шлюбу.
17. Права та обов'язки батьків і дітей за законодавством України.
18. Поняття, предмет та джерела трудового права.
19. Колективний договір, зміст та порядок укладення.
20. Трудовий договір: сторони, зміст та види.
21. Робочий час та час відпочинку.
22. Поняття та види відпусток.
23. Трудова дисципліна: порядок застосування заохочень і дисциплінарних стягнень.
24. Порядок вирішення трудових спорів.
25. Трудові спори: причини виникнення та порядок вирішення.

Список рекомендованої літератури

1. Загальна теорія держави і права : [Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів] / М.В. Цвік, О.В. Петришин, Л.В. Авраменко та ін.; За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М. В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О.В. Петришина. – Харків : Право, 2009. – 584 с.
2. Загальна теорія держави і права : навч. посіб. / [А.М. Колодій, В.В. Копейчиков, С.Л. Лисенков та інші]; За ред. В.В. Копейчикова. – Стер. вид. – К. : Юрінком Інтер, 2000. – 320 с.
3. Манов Г.Н. Теория права и государства / Г.Н. Манов. – М. : БЕК, 2005. – 580 с.
4. Общая теория государства и права : академический курс в III-х т. / МГУ им. М. Л. Ломоносова / Под ред. М.Н. Марченко. – М. : Зеркало, 2001. – 570 с.
5. Письменицкий А.А., Слинько Д.В. Теория держави і права / А.А. Письменицкий, Д.В. Слинько. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2007. – 580 с.
6. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави : навч. посіб. / П.М. Рабінович. – Вид. 10-те, доп. – Львів : Край, 2008. – 224 с.
7. Скакун О.Ф. Теория держави і права / О.Ф. Скакун – Харків : Консул, 2006. – 656 с.
8. Словарь терминов по теории государства и права / Под общ. ред. Н.И. Панова. – Изд. 2-е, доп. и испр. – Харьков : Основа, 1997. – 180 с.
9. Теория права и государства : учебник / Под ред. проф. В.В. Лазарева. – 2-е, перераб. и доп. изд-е. – М. : Право и закон, 2002. – 576 с.

КРИТЕРІЇ
оцінювання підготовленості вступників на додатковому вступному
випробуванні для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю 081 «Право» (освітня програма «Правознавство»)

Структура оцінки додаткового вступного випробування

Оцінка додаткового вступного випробування (за шкалою від 100 до 200 балів) складається із суми балів, виставлених фаховою атестаційною комісією в результаті перевірки письмової роботи вступника, виконаної ним на додатковому вступному випробуванні, за відповіді вступника на кожне з 4 питань білета додаткового вступного випробування.

Порядок оцінювання підготовленості вступників

Оцінка додаткового вступного випробування визначається у такому порядку:

1) виставляють бали за відповіді на кожне питання білета додаткового вступного випробування виходячи із наведених нижче критеріїв оцінювання відповідей;

2) обчислюють оцінку додаткового вступного випробування за формулою:

$$O = 100 + \sum_{i=1}^4 B_i,$$

де B_i – кількість балів за відповідь на i -е питання.

Відповіді у чернетці не перевіряються та до уваги не беруться.

Критерії оцінювання відповідей на питання

Відповідь на кожне питання може бути оцінена балами від 0 до 25.

Відповідь на питання оцінюють виходячи із наведених у таблиці характеристик відповіді.

Кількість балів	Характеристика відповіді
19–25	<p>Повна, наведена у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про всебічні, систематизовані та глибокі знання з поставленого питання; демонструє здатність вступника вільно оперувати здобутими знаннями: диференціювати та інтегрувати їх, відтворювати та аналізувати отриману інформацію, робити обґрунтовані висновки та узагальнення, виявляти й відстоювати власну позицію, переконливо висловлювати думку та чітко формулювати відповідь.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання не менше ніж на 90 %.</p> <p>Відповідь оцінюють у 25 балів тільки за умови надання вичерпної відповіді на питання.</p>
12–18	<p>Досить повна, без суттєвих неточностей, наведена у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про ґрунтовні та систематизовані знання з поставленого питання; демонструє здатність вступника впевнено оперувати здобутими знаннями: відтворювати та аналізувати отриману інформацію, пояснювати основні закономірності, робити висновки, чітко висловлювати думку та формулювати відповідь.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання на 70–90 %.</p>
6–11	<p>Не зовсім повна, із неточностями та окремими незначними помилками, наведена в основному у правильній послідовності відповідь, яка свідчить про задовільні знання з поставленого питання, демонструє здатність вступника відтворювати основну інформацію відповідно до поставленого питання.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання на 50–70 %.</p>
1–5	<p>Фрагментарна, із суттєвими неточностями та принциповими помилками відповідь, яка свідчить про неповноту знань з поставленого питання, демонструє наявність у вступника утруднень при відтворенні інформації відповідно до поставленого питання.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання менше ніж на 50 %.</p>
0	<p>Відповідь не надано або надана відповідь не відповідає поставленому питанню</p>

Оцінка додаткового вступного випробування від 100 до 119 балів вважається незадовільною.

КРИТЕРІЇ

оцінювання підготовленості вступників на додатковому вступному випробуванні (співбесіді) для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 081 «Право» (освітня програма «Правознавство») іноземних громадян

Структура оцінки додаткового вступного випробування (співбесіди)

Оцінка додаткового вступного випробування (за шкалою від 0 до 100 балів), проведеного у формі співбесіди, складається із суми балів, виставлених фаховою атестаційною комісією за результатами співбесіди зі вступником на додатковому вступному випробуванні за відповіді на кожне з 4 питань для співбесіди.

Порядок оцінювання підготовленості вступників

Оцінка додаткового вступного випробування, проведеного у формі співбесіди, визначається у такому порядку:

- 1) виставляють бали за відповіді на кожне питання для співбесіди виходячи із наведених нижче критеріїв оцінювання відповідей;
- 2) обчислюють оцінку додаткового вступного випробування за формулою:

$$O = \sum_{i=1}^4 B_i,$$

де B_i – кількість балів за відповідь на i -е питання для співбесіди.

Критерії оцінювання відповідей на питання

Відповідь на кожне питання для співбесіди може бути оцінена балами від 0 до 25.

Відповідь на питання оцінюють таким чином:

від 19 до 25 балів ставлять вступнику, який надав повну, у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про всебічні, систематизовані та глибокі знання з поставленого питання; демонструє здатність вступника вільно оперувати здобутими знаннями: диференціювати та інтегрувати їх, відтворювати та аналізувати отриману інформацію, робити обґрунтовані висновки та узагальнення, виявляти й відстоювати власну позицію, переконливо висловлювати думку та чітко формулювати відповідь. Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання не менше ніж на 90 %. Відповідь оцінюють у 25 балів тільки за умови надання вичерпної відповіді на питання;

від 12 до 18 балів ставлять вступнику, який надав досить повну, без суттєвих неточностей, у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про ґрунтовні та систематизовані знання з поставленого питання; демонструє здатність вступника впевнено оперувати здобутими знаннями: відтворювати та аналізувати отриману інформацію, пояснювати основні закономірності, робити висновки, чітко висловлювати думку та формулювати відповідь. Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання на 70–90 %;

від 6 до 11 балів ставлять вступнику, який надав не зовсім повну, із неточностями та окремими незначними помилками, в основному у правильній послідовності відповідь, яка свідчить про задовільні знання з поставленого питання, демонструє здатність вступника відтворювати основну інформацію відповідно до поставленого питання. Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання на 50–70 %;

від 1 до 5 балів ставлять вступнику, який надав фрагментарну, із суттєвими неточностями та принциповими помилками відповідь, яка свідчить про неповноту знань з поставленого питання, демонструє наявність у вступника утруднень при відтворенні інформації відповідно до поставленого питання. Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання менше ніж на 50 %;

0 балів ставлять вступнику, який не надав відповідь на поставлене питання або надана вступником відповідь не відповідає поставленому питанню.

Оцінка проведеного у формі співбесіди додаткового вступного випробування від 0 до 59 балів вважається незадовільною